

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.-; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.-; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.-; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastarani para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Disma i novce treba šaljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

POMILOVANJE.

BEČ, 2. «Wiener Zeitung» objavljuje ovo prethodno ručno pismo:

Dragi viteze Seidleru!

Moja je neiskolebljiva volja, da prava i dužnosti, što su Mi od Božje providnosti povjereni, vršim tako, da stvorim temelj za koristan i blagodatni razvoj svih Mojih naroda.

Politiku mržnje i odmazde, koju su nejasne prilike podržavale te dale povoda svjetske ratu, treba da je, kad rat svrši, pošto poto zamijeni politika pomirenja. Ovaj dah mora da prevlada i u unutrašnjosti države. Radi se, da se srčano i uvjgovno i sa uzajamnom susretljivošću zadovolji željama puka.

U ovom znaku pomirljivosti hoću da, sa Božjom moćnom pomoću, vršim svoje vladalačke dužnosti i hoću da budem prvi što udara putem blage popustljivosti i na prostrem koprenu zaboravi na sva ona žalosna politička zastranjenja što su se za rata zbilja, te dovela do kaznenog proganjanja.

Ja opraštam udarenu kaznu osobama, koje su od civilnih ili vojničkih sudova kažnjene radi slijedećih kažnjivih čina, počinjenih u civilnom stanju: veleizdaja (§§ 58-62 kaz. zak.), uvreda veličanstva (§ 63), uvreda članova cesarske kuće (§ 64), rušenje javnog mira (§ 65), ustanak (§§ 68-72), buna (§§ 73-75), silovito postupanje protiv jedne skupštine sazvane od Vlade dva vijeka o javnim poslovima, protiv jednog suda ili jedne druge javne vlasti (§§ 76, 77, 80), zatim kažnjiva djela po l. II. i IX. članku zakona 17. decembra 1862. (L. D. Z. br. 8. od god. 1863.) pomoću dana jednom od navedenih zločina (§§ 211-219).

Ako je osoba osujena ne samo radi jednog od naznačenih kažnjivih djela, to opraštam kaznu, ako su ostala kažnjiva djela sarazmjerno neznatna, ili imaju pretežno politički karakter.

Ako kazneni postupak još nije stekao pravnu moć, to odregijem da se postupak obustavi i prekine, ako se je poveo samo radi u uvodu naznačenih kažnjivih djela.

Iz ove milosti imaju se ipak isključiti sve one osobe, koje su umakle progonojenju bijegom u inostranstvu, koje su prešle k neprijatelju ili, pošto je rat buknuo, nijesu se povratile u Monarhiju.

Zajedno sa kaznom opraštam i nesposobnost, koja je prema zakonitim propisima nastala kao posljedica osude, da se steku stanovita prava, položaji i vlasti, a tako opraštam i gubitak izbornog prava i izborivosti u javne zborove.

Tragedija u Kveretaru.

19. VI. 1867.

Prof. W. baron Ljubibratić.
(Svršetak.)

Odlazak franceske vojske uskrisi sve nade Juarista, koji već prije no što posljednje čete franceske otploviše bijahu počeli izlaziti iz svojih skrovišta. Juarez, prognani predsjednik, sakupi oko sebe svoje vjerne pristalice te u malo vremena ote im svoje vjerne pristalice te u malo vremena ote im svoje vjerne pristalice te u malo vremena ote im svoje vjerne pristalice...

Ja očekujem pouzdano, da će svi Moji narodi, idući za primjerom, što su osobito Nijemci i njihovi prestavnici, na Moje veliko zadovoljstvo, pružili i u skorajšnjim parlamentarnim raspravama svojim umjerenim držanjem, koje podupire državne interese, naći skupa u zajedničkom radu da rješavaju sve one velike zadatke, koji nam se nameću radi liječenja ranā što ih je rat zadao i radi preuregivanja stvari na pragu jednog novog doba.

Za sretno odbijanje zadnje ofenzive na jugozapadnoj fronti Moje vojske, hvala neiskolebivom držanju Moje hrabre i vrijedne momčadi, mislim, da se bolje ne mogu odužiti Božjoj providnosti i Mojim narodima nego ovim djelom milosti.

Izabirem zato današnji dan, u koji Moj vruće ljubljani najstariji sin, što Mi ga Božja milost dala, svetkuje god svog sveca pokrovitelja.

Ovakó ruka jednog djeteta, koje je pozvano da jednom upravljaj subinom Mojih naroda, vodi zavedene natrag u domovinu.

Laxenburg, 2. jula 1917.

Karlo s. r.

Seidler s. r.

D. V. Cesar Karlo i Cesarica Zita u Münchenu.

MÜNCHEN, 1. Cesar Karlo i Cesarica Zita prispijeli su oko 6 sati u večer u München posebim dvorskim vozom; na stanici ih je dočeka kralj Ludvig sa kraljicom Marijom Terezijom. Kralj poljubi u ruku Cesaricu a vladari se izgrlise i izljubiše i vrlo srdačno pozdraviše. Na stanici su bili na dočeku još kraljev sin princ Karlo, princevi Ludvig Ferdinand, Alfons, Kristofor i vojvoda Kalabrijski, pak poslanstveni savjetnik austro-ugarskog poslanstva grof Bruselle, poslanstveni tajnik grof Strassoldo, ministar predsjednik grof Hertling, ostali ministri i druge ličnosti. Austro-ugarski poslanik grof Thurn, gospogje i gospoda od počasne službe, bijahu se odvezli cesarskom paru u susret do Salzburga. Došto vladari predstavise svoje pratnje, Cesar i kralj pregledaše počasnu satniju pak držahu kratak cercle. Zatim se Cesar sa kraljem a Cesarica za kraljicom odvezoše u dvor. Dovorka je prolazila izmjeću vojničke dvorice, krasno iskićenim ulicama, na kojima je silan svijet oduševljeno i bez prekida klicao visokim gostima. Malo poslije dolaska u dvor, cesarski par pogje u Wittelsbachsku palaču u posjete kraljskom paru, kod kojega se odugo zadržā. Ovom prigodom Cesar predade kralju veliki krst vojničkog reda Marije Terezije. U 9 s. u večer bila je u dvorani dvorskih plesova oveća večera. Za večere kralj napije cesarskom paru; Cesar odvrati zdravicom kralju, kraljici i kraljskoj obitelji. U večer kralj je primio ministra izvanjskih posala Czernina, koji se prije toga bio sastao sa ministrom predsjednikom grofom Hertlingom i ministrom rata Hellingrathom.

Kralj je udijelio, izmjeću ostalih, prvom vrhovnom dvorskom meštru princu Hohenlohe veliki

započe republička vojska, to dovrši izdaja. U noći od 14. na 15. maja Maksimilijanov general, Lopez, otvori neprijateljima građska vrata. Maksimilijanu ne preosta drugo, nego da se na milost i nemilost preda neprijatelju. Što je pri tomu boljelo cara najviše, bijaše pomisao, da ga je onaj izdao, koga bijaše obasuo svakovrsnim dobroćinstvima. Ali se Lopez ne nauživa dugo plodova svoje izdaje, jer malo za tim umrije u najgroznijim mukama, jer ga bijaše ugrizao bijesan pas.

Maksimilijan se nalazā u rukama svojega krvnoga neprijatelja, Benita Juareza. Bijaše se neprijatelju izručio bez ikakva uvjeta, stoga se postupalo protiv njega i njegovih generala na temelju ratnoga prava. 15. juna, malo iza ponoći, bi izrečena osuda, na temelju koje Maksimilijan i njegov general Mejia i Miramon biše osujeni na smrt.

Vijest o tragičnoj sudbini nesretnoga cara zapanj svu Evropu. Gotovo se sve veće države zauzeše za njega ali bez ikakva uspjeha. Beč, Berlin, London, Madrid obrate se na Sjevernu Uniju, da svojim posredovanjem spase dajbudi život Maksimilijanov. I ova nastojanja bijahu uzaludna. Juarez zahtijevaše smrt Uzurpatorovu, tako u osudi nazvaše Maksimilijana i taj njegov zahtjev morao se ispuniti.

Kilometar, po prilici, daleko od Kveretara, na

krst Reda bavsarske krune, ministru izvanjskih posala Czerninu veliki krst Reda za vojničke zasluge sa mačevima na traku za ratne zasluge. Cesar Karlo udijelio je odličja kraljevoj pratnji doznačenoj mu počasnoj službi, i vrhovnim dvorskim i državnim dostojanstvenicima.

MÜNCHEN, 1. U 11 s. u večer Cesar Karlo i Cesarica Zita otputovaše, poslije srdačnog rastanka sa kraljskim parom, koji ih je otrpiti do stanice, u Stuttgart.

NN. VV. Cesar i Cesarica u Stuttgartu.

STUTT GART, 1. Cesar i Cesarica stigli su u 9 s. izjutra. Kraljski par ih je dočeka sa velikom srdačnošću; narod ih je oduševljeno pozdravljao kad su se vozili u dvor. Za ručka držao je Cesar govor u kojemu je zahvalio na lijepom dočeku, sjetio se vjernog prijateljstva obiju kuća, istakao iskušano savezništvo i naglasio junaštvo hrabrih sinova Württemberga i članova kraljske kuće na svim bojištima. Cesar izrazi želju, da se još više pritegnu tijesne veze izmjeću obiju zemalja te ispije čašu u zdravlje kraljskog para, kraljske kuće i zemlje Württemberga. Kralj nazva srdačnu dobrodošlicu i istače tijesno pobratimstvo obiju vojski, zahvali na posjeti i ispije čašu u zdravlje Cesar-skog para.

U 3 s. popodne, poslije srdačnog rastanka i nasred ovejca silnoga naroda, Cesar i Cesarica krenuše natrag u Beč.

CAREVINSKO VIJEĆE.

Gospodska Kuća.

BEČ, 28. Na današnjoj sjednici Gospodske Kuće prikazao se prvi put novi član Gospodske Kuće bar. Nardelli, koji je položio obećanje hrvatski, odgovarajući na propisanu formulu: «obećajem». Zatim je zauzeo mjesto među članovima Desnice.

BEČ, 30. Gospodska je kuća nastavila raspravu o privremenom proračunu. Czedit naglašava nuždu da se Nijemci i Česi sporazumiju. Treba da se sastane nešto kao konklave, u kojemu bi se obe stranke morale naći zajedno.

Barun Schey i dvorski savjetnik Lammasch govorahu i oni za sporazum izmjeću dva plemena. Izvjestitelj barun Plener, koji je imao završnu riječ, reagirao je na razlaganja svih govornika te tražio, da vlada objavi sve spise o prekršajima čeških vojnika, koje je bivši ministar za zemaljsku obranu Georgi iznio pred odbor o imunitetu. U takovim stvarima mora se istina reći, a istina će ispasti vojsci na čast a na sramotu nekih izdajica. Što se Kramarža tiče, izjavio je izvjestitelj, da Kramaržove težnje ne slažu se sa većinom češkoga naroda, koji vjerno stoji uz Austriju. U Kramaržovoj parnici vodila se parnica protiv panslavizma. Izvjestitelj konstatuje, da politiku o miru našeg ministarstva izvanjskih posala podupiru svi politički krugovi cijele monarhije te ističe, da osnov i preduvjet svakoj akciji mora biti učvršćivanje saveza sa njemačkim carstvom. (Odobrava-nje). Svijet će na kraju uvidjeti, da mi ne tražimo mir jer smo slabi, nego jer tjeramo pošteni politiku o miru. Svaki objektivni čovjek zna, da su naš Cesar i Car Vilim miroljubiviji od Poincaréa, Lloyd Georgea i Wilsona (Odobranje). Ovaj rat, koji inače više nema smisla, treba da se nastavi, da neki broj taštih političara u onim zemljama

lazi se visočje Cerro de la Campana. Iz tamnice Capuchinas povorka se uputi 19. juna u 6 1/2 sati u jutro prama Cerro de la Campana. Za osugjenike stajahu pravne tri kočije, u svaku pojedinu bi zatvoren jedan od njih. Pred kočijama stupaše 30 vojnika, a iza istih drugih 15, koji imajahu da izvrše osudu. Povorku zatvaraše 4 bataljona pješadije i 2 eskvadrona konjice. Maksimilijan bješe u crnu odijelu. U istoj kočiji s njime bijaše njegov ispo-vjebnik otac Soria i njegov podvoornik Tüdös. Kočije se zaustaviše nekoliko stotina koračaja od mjesta gdje se imāše izvršiti osuda. Osugjenici sigjose iz kočije da pješke prevale ostali put, jer uzbrōica bijaše oduće velika. Kada dogjōše na odregjeno mjesto, vojnici se postaviše nekoliko koračaja od osugjenika naperivši svoje puške. (Maksimilijan pristupi k vojnicima, koji moragjahu na njega pucati, dāde svakomu po jedan zlatni novac, moleći ih da ciljaju u srce, da mu poštede lice. Zatim se povrati na svoje mjesto. Časnik htjede već dā dāde znak, da se puca, kad Maksimilijan zaprosi, da mu se dopusti dā nešto reče. To mu bi dopušteno.

Njegove posljednje riječi bijahu: Opraštam svime; molim, da mi svi oproste; želim, da moja krv donese sreću zemlji. Neka živi Meksiko, neka živi sloboda! Tek što je car izrekao ove riječi, dābe

ima pravo. A i mi moramo dalje ratovati, i ratovaćemo. Naša velika, hrabra vojska drži se neisporedivo i moramo joj biti zahvalni na odanosti, istrajnosti i junaštvu. Da i mi drugi treba da srčano i odlučno izdržimo do kraja, koji će po nas biti povoljan. (Živahno, odugo odobranje). Zatim je Kuća primila privremeni proračun.

RAT.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 30. juna, 1. i 2. jula nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Ukinuta kazna okova u vojsci.

BEČ, 30. «Armeeverordnungsblatt» javlja, da je Cesar, popunivši zapovjedno pismo od 2. marca 1917, ukinuo kaznu okova.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 1. Izvještaj generalnog štaba, 30 juna: Maćedonska fronta:

U obluku Cerne živahna artiljerijska vatra. U okolini Moglene odbijena je vatrom neprijateljska izvidnička skupina. U Vardarskoj dolini artiljerijska vatra bila je neko vrijeme živahnija. Južno od Doirana naše izvidnice prodriješe u neprijateljske oklope, te se povratise sa nekoliko Engleza zarobljenih. Na ostaloj fronti neznatna borbena djelatnost. Kod Tulcee i Mahmudije orijetka artiljerijska i pješadijska vatra.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 2. Glavni stan, 1 jula: Fronta u Kavkazu:

S obe strane samo neznatna djelatnost vatrom i patrolama. Neprijateljska letjelica, prinugjena da se spusti iza naših linija, pade u naše ruke. Vogja i prežalac zarobljeni su. Inače nije bilo osobitih događaja.

Grčka prekinula diplomatske odnose s Austrijom-Ugarskom, Njemačkom, Bugarskom i Turskom.

BEČ, 30. Grčki poslanik prikazao se popodne u ministarstvu izvanjskih posala, te je u ime svoje vlade učinio ovu izjavu:

«Buduć da se sada već postigla složnost izmjeću obiju stranaka, koje su Grčku u dva tabora dijelile, a grčke se čete bore na maćedonskoj fronti, to je grčka vlada prinugjena da prekine diplomatske odnose».

Poslanik Gryparis, koji je odmah zatim zamolio da mu se izruči pasoš, u isto je doba saopćio, da je zaštita grčkih interesa u monarhiji povjerena ovdješnjem holandskom poslaniku.

LONDON, 30. Agencija Reuter javlja iz Atine, 29. juna:

Grčki poslanici u Berlinu, Beču, Carigradu i Sofiji bjehu pozvani natrag. Diplomatski su odnosi prekinuti.

Revolucija u Rusiji.

Dvije se strjeljačke divizije pobunile.

PETROGRAD, 1. (Petrogradska Agencija). Došto su se iscrpla sva sredstva da se nagovore strjelci 12. i 13. strjeljačke divizije, koji nijesu se odazivali zapovijedi da se dana 28. juna iznova imaju ustrojiti, konjica je, po zapovijedi ratnog ministra Kerenskoga, opkolila mjesto Suchar, u

časnik znak, vojnici naperiše puške i odapeše. Gusti dim obavi cijelo mjesto. Kad se dim nakon nekoliko časa razrijedio, pruži se prisutnima strahoviti prizor. (Maksimilijan ležāše na zemlji, ogrezao u krvi, mahajući konvulsivno rukama i nogama. Tada pristupi k njemu jedan vojnik, koji stajaše u pričuvi, ispali na cara iz neposredne blizine jedan hitac, ali ni taj hitac ne svrši onaj život. Da prizor bude strašniji, upali se Maksimilijanovo odijelo, tako da otac Soria moraše prolići na njega blagoslovljenu vodu, koju bijaše donio sa sobom dā nakon osuđe poškropi i blagoslovi mrtva tijela. Drugi pričuvni vojnici pristupi, ali mu hitac ne upali. Treći vojnici iz pričuve usmrtili svojim hicem cara!

Nekoliko minuta prije 7 ura preseli se Maksimilijan na drugi svijet.

Na istoj se fregati Novari, koja bijaše ponosno odvela Maksimilijana u Meksiko, povrati mrtvo tijelo carevo u domovinu, dā bude postavljeno uz druge članove Habzburške porodice u kapucinsku grobnicu u Beču.

Kasnije bi od jarbola Navare učinjen ogroman križ i stavljen u park Miramara, a na mjestu, gdje se izvršila smrtna osuda, bi sagrađena lijepa spomen crkva.

kojemu su se strijelci nalazili, dok je baterija dva-put pucala šrapnelom u mjesto. Do tom je konjica napala, na što se nekih 500 strijelaca predalo. Bjehu razoružani i odvedeni, krv se nije prolila.

Odaslanici kongresa vojničkih i radničkih vijeća na putu.

DETROGRAD, 1. (Petrogradska Agencija). Radničko i vojničko vijeće javlja: Danas su krenuli u inozemstvo odaslanici kongresa vojničkih i radničkih vijeća i članovi vojničkog vijeća Waldenberg, Rosanov i Smirnov. Prvi je cilj njihovu putu Stockholm; po tom jedan će dio odaslanstva otići u Englesku, Francusku i Italiju. Odaslanici su ovlašteni da u ime vojničkog i radničkog vijeća i njegovog izvršnog odbora stupe u pregovore sa svim socijalističkim strankama.

Hindenburg i Ludendorff u Beču.

BEČ, 1. Da odvrte pohod poglavice generalnog štaba barona Arza i ministra izvanjskih posala grofa Czernina u njemačkom velikom glavnom stanu, stiće će sutra poglavica njemačkog generalnog štaba, Hindenburg i prvi general kvartirmajstor Ludendorff s pratnjom u Beču, pa će zatim krenuti u sjelo c. i k. višeg vojnog zapovjedništva.

BEČ, 2. General feldmaršal Hindenburg stigao je sa poglavicom generalnog štaba Ludendorffom u 4 s. 15 č. u Beču, gdje ga je pučanstvo sa burnim ovacijama pozdravilo. Došao je na čaj u njemačko poklisarstvo, kamoo bijahu pozvani i nadvojvode Maks i Fridrih, poglavica generalnog štaba Arz, ratni ministar Stöger-Steiner, ugarski ministar na previšnjem dvoru grof Bathyan, potpredsjednik Gospodske Kuće knez Fürstenberg, predsjednik Zastupničke Kuće Gross, saski poslanik i bavorski poslovogja. Sa njemačkog poklisarstva otišao je Hindenburg u cesarsku grobnicu u Kapucina, gdje se na ruci pokojnog Cesara Frane Josipa zadržao u tihom molitvi pak na ruku položio veliki vijenac. Svagdje, gdje bi ga publika raspozna, oduševljeno mu je klicala. U 11 s. na večer Hindenburg i Ludendorff krenuše natrag.

Hindenburgovo mišljenje o ratu.

BEČ, 2. Kako neka ličnost, koja je Hindenburgu blizu, saopćuje, Hindenburg se je ovako izjavio o sadašnjoj situaciji: Mi smo rat dobili ako budemo odoljeli neprijateljskim napadima, dok podmorsko ratovanje dovrši svoj zadatak. Naše podmornice dobro djeluju; one su uništile neprijatelju životne uvjete bolje nego smo se nadali. U ne daleko vrijeme biće naši neprijatelji prignati da pitaju mir. Oni to znadu; zato, sve da su ovog proljeća na Soči, u Tirolu, na Aisni, kod Arrasa pret pješi teških poraza, moraće svoje ofenzive nastavljati, pa i bile bez izgleda. Na pomoć iz Amerike oni više ne mogu čekati. Neka dogju — rekao je Hindenburg —; savezne vojske ne dadu se tući. Neprijatelj mora se dotle slati kući razbijene glave, dok ne uvide, da smo u ratu mi pobijedili; tada će Austrija Ugarska, Njemačka, Bugarska i Turska postići onaj mir, koji trebamo da možemo slobodno razvijati svoje snage. Neprijatelj nas je pčtenjivao, on se nadao u moć svoje brojne nadmoći i da će nas nevolja prignati da pristanemo na takav mir, koji bi uništio budućnost našu i naše djece. Ja bih htio da državnicima naših neprijatelja poznaju Monarhiju, kako je ja sada iznova poznajem; oni bi jamačno odustali od svoje nakane. Ja sam u ovom posjetu nekako tvrdo uvjerenje, da ćemo biti jedan uz drugoga do pobjede, a svaki pojedini narod u Njemačkoj i Austriji Ugarskoj gotov je izdržati do krajsnosti, pa bilo što bilo.

Pravo samoodluke narodâ i izjava Ministra Predsjednika.

Subotnji «Fremdenblatt» objelodanio je ovaj uvodni članak:

Dne 27 lipnja stavio je zastupnik Daszynski prijedlog, da se povedu mirovne predrasprave, te je tom prilikom izjavio, da se c. kr. vlada ponovnim izjavama izjavila spremnom za mir bez aneksija i kontribucija na temelju samoodluke naroda.

Pravo samoodluke tako je opsezan pojam, da se u mnogim krugovima krivo tumači izjava ministra predsjednika. Prvi put je ta formula izražena u Wilsonovoj poslanici od 23. siječnja 1917., kao zahtjev za sveopćom demokratizacijom, dakle unutrašnjom reformom pojedinih država. Ta je ideja naglašena i u prijestolnoj besjedi.

Provizorna je ruska vlada onda svojom izjavom od 11. travnja 1917. dala toj formuli sasvim drugo značenje i to izvanpolitičko. Otklanajući nakanu da vlada drugim narodima, te im otimali naslijegjena prava, priznala je ruska vlada zaraćenim vlastima pravo, da kod glavljenja mira same odluču o sudbini svojih naroda.

Tom se shvaćanju mogla austro-ugarska vlada pridružiti, polazeći sa temelja trajnog mira s ruskim narodom. Ta ovaj je rat za centralne vlasti u pravom smislu riječi pučki rat, koji ne može biti odlučan mirom, koji bi se protivio željama naše-ga naroda, te se bore od početka za svoje ognjište i za pravo da sami odluče o svojoj sudbini bez uplitanja trećeg.

Megjutim je raznim tumačenjima ententnih vlasti ta formula dobila sasvim drugo značenje. Dremu tom značenju morala bi se monarkija odreći prava samoodluke, morala bi se odreći prava svog suvereniteta i integriteta, te svoga prava i prava svojih naroda, da na temelju unutrašnje politike, ustavnom suradnjom parlamenta i krune ustanovi odnos svojih narodnosti prema državi.

To tumačenje samoodluke naroda znači prama nama preziranje u unutrašnji sklop monarkije. Umjesto prava Austro-Ugarske, da sama odluči o svom teritorijalnom stanju, imalo bi stupiti pravo, što ga ententne vlasti daju pojedinim narodima, da sami stvore zakon o svojoj državnoj pripadnosti. To tumačenje u očitoj je opreci sa Lvovom idejom, te imade očitu svrhu izigrati jednu austro-ugarsku narodnost protiv druge, te oslabiti unutrašnju vezu monarkije.

Takovu samoodluku narodâ nije austro-ugarska vlada nikada priznavala, niti je mogla i smjela priznati. Takvo tumačenje samoodluke narodâ

imao je na umu ministar predsjednik, kad je u sporazumu s ministrom izvanjskih posala dao izjavu od 27. lipnja: Shvaćanje g. Daszynskoga, da je c. kr. vlada priznala temeljem trajnoga mira samoodluku narodâ, nije ispravno.

Riječi govora ministra predsjednika pl. Seidlera bile su dakle uperene protiv nametanja entente, da se upliče u naše unutrašnje odnose, a nipošto protiv prava naših vlastitih naroda, da suragjuju kod postignuća mira, te izgradnje našeg unutrašnjeg državnog poretka. Ona je bila obrana protiv neprijateljskog uplitanja u naš unutrašnji državni život, a nipošto napad na vlastite ustavne uredbe.

Kako što je iz izjava zajedničke vlade poznato, to je njoj samo do časnoga mira, te želi, da taj mir postigne u sporazumu sa svim narodima Austrije-Ugarske. Uvjereni, da se sa svima slaže u pitanju mira, ne kani nipošto stavljati zakonitom zastupstvu narodâ zapreke na području mirovnoga problema.

UGARSKA-HRVATSKA.

Novi Ban Antun pl. Mihalovich.

Ban Antun pl. Mihalovich potomak je stare hrvatske plemićke porodice u Slavoniji. Kralj Karlo III. (VI.) podijelio je god. 1716. Demetru Mihalovichu radi osobitih zasluga, što ih je stekao u ratovanju protiv Turaka, ugarsko-hrvatsko plemstvo. Taj Demetar Mihalovich kupio je vlastelinstvo Orahovicu, gdje je i umro god. 1759. Od toga doba pripada plemićka obitelj Mihalovicha županiji virovitičkoj.

Ban Antun pl. Mihalovich rodio se u Feričancima god. 1868. od oca Dragutina pl. Mihalovicha i majke Franciske, rođjene grofice Schaffgotsche. Otac mu g. Dragutin pl. Mihalovich iskren je rodoljub i dobar Hrvat. Grofica Agata Dejacsevich-Virovitička, udovica grofa Adolfa Dejacsevicha, koji je umro i sahranjen u Refali, rođjena je i ona grofica Schaffgotsche i tetka je novoga bana. Mihalovichu su u rodu s grofovskom obitelji Dejacsevich i barunskom obitelji Adamovih.

Gimnazijske nauke svršio je Antun pl. Mihalovich u Beču u Terezijanskoj akademiji, sveučilište u Grazu i Beču. G. 1895. dobio je mjesto perovodnog vjezbenika kod županijske oblasti u Osijeku, god. 1894. premješten je u svojstvu kot. pristava kod oblasti u Viroviticu. Dne 6. prosinca 1898 imenovan je kot. pristavom l. razr. i upraviteljem kotara doljnjomiholjčkog. God. 1900 uzeo je jednogodišnji dopust uz obustavu beriva, u naučne svrhe, naročito gospodarstvene.

Oženio se s gijcom Gabrijelom pl. Keglovom, s kojom je lijep porod porodio.

Godine 1901. ostavio je službu i povukao se na svoje imanje u Cepinu. Odmah iza toga bi izabran narodnim zastupnikom kotara doljnjomiholjčkog, na kojem se mandatu zahvalio, kad je poslao imenovanj vel. župana pl. Chavraka odjelnim predstojnikom za bogostovlje i nastavu imenovan dne 19. listopada 1904. velikim županom županije virovitičke i grada Osijeka, na kojem je mjestu ostao tri pune godine. Dne 27. srpnja 1907. kad je odstupio ban grof Teodor Dejacsevich, dao je i Antun pl. Mihalovich kao veliki župan ostavku. Od toga doba pa do prosinca god. 1913., kada je kao kandidat hrvatsko-srpske koalicije na početku vlade bana baruna Skerleca izabran narodnim zastupnikom na hrvatskom saboru u izbornom kotaru vučanskom, bavio se samo gospodarstvom, te svoje vlastelinstvo u Cepinu podigao na uzorno gospodarstvo, dajući time primjer okolnim pučanstvu. Hrvatski ga je sabor odaslao u velikašku kuću zajedničkog sabora. Za to vrijeme primio je i ponugjenu mu čast općinskog načelnika u Cepinu, na kojem ga je mjestu zateklo imenovanje banom. Kao veliki župan virovitičke županije veoma se zanimao za općinsku upravu, te nastojao, da je preuredi u modernom duhu, no djelo nije dovršio, budući da je dao ostavku. Tako Hrvatska prvi put dobiva kao bana čovjeka, koji u pravu zemlje poznaje od prve i tako reći najvažnije inšancije — od općine.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnja odlikovanja.

Njegovo c. i k. Apostolsko Veličanstvo udijelilo je savjetniku prizivnog suda u Zadru Alfredu Benkoviću naziv i karakter dvorskog savjetnika, udijelilo je sudcu u Biogradu dr. Kazimiru Pasiću naziv i karakter kotarskog sudca.

U audijenciji kod Njegova Veličanstva.

«Wiener Zeitung» 27. o. m. javlja: Njegovo Veličanstvo saslušalo je danas običajne izvještaje, a onda je primilo u posebnoj audijenciji: Namjesnika i. s. baruna Nardelli.

P. P. gos. Namjesnik za siromahe u Sinju.

Primamo iz Sinja, 27 lipnja. Preuzvišeni gos. namjesnik grof Attems, prilikom svog onomađnjeg boravka u Sinju za otkriće spomen-ploče blagopokojnom Veličanstvu Caru i Kralju Franji Josipu I., izvolio je pokloniti pošiljkom na moje ruke kr. 2000, da se porađijele među najsiromašnije općinare za nabavu živeža.

Deka je i ovaj plemeniti čin u nizu nebrojenih dobrih djela, što ih N. P. danomice namijenjuje u dobrotvorne svrhe. — Načelnik S. Celnici.

Imenovanje.

Ministar trgovine imenovao je obrtnog nadzornika drugog razreda Guida Maleševića, obrtnim nadzornikom prvog razreda.

Lična vijest.

U nedjelju u večer prispio je u Zadar u svoju rezidenciju novoizabrani Provincijal Provincije sv. Jeronima O. Antun Kazilari.

Njemačka odlikovanja našim časnicima.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo premiloslivo udostojilo dozvoliti da prime i nose željzni krst drugog razreda, pođijeljen im od Nieg. Veličanstva cara njemačkoga, potpuk. Alois Castro,

od 22. pješ. puk., puč. ust. natpor. Humbert pl. Puppi, prič. natpor. Dr. Jur. Karlo pl. Nordis, sva trojica kod puč. ust. pješ. puk. br. 11/23.

Na trgovačkom tečaju «Dobrotvornoga društva hrvatskih škola» u Zadru

završila je pouka one 2. srpnja o. g. Kako je poznato, pomenuti je tečaj dobrotvornog društva otvorilo na početku minule školske godine, a da time po svojim silama učini barem nešto za toliko potrebiti merkantilno obrazovanje hrvatske mladeži u Zadru.

Upočetku bilo je u tečaju jedno 40 što polaznica što polaznika. Tijekom godine istupilo ih je nekoliko, bilo stoga što nijesu mogli slijediti pouku, bilo zbog zdravlja ili pak stoga, što moradoše u vojništvo. Dopršilo je tečaj 27 polaznica i polaznika. Učilo se je 6 obaveznih i 5 neobaveznih predmeta, a poučavalo je 8 nastavnika.

U ponedjeljak, dne 2. o. m., razdijeljene su svjedodžbe. Polaznice, polaznici i nastavnici tečaja okupiše se u tu svrhu u predavaonici. Upravljač tečaja, prof. Ratković, i predsjednik «Dobrotvornoga društva», prof. Babić, oprostiše se s nekoliko prigodnih riječi od učenika i učenika, koji se na usta jedne polaznice zahvališe.

Ovim je tečajem «Dobrotvorno društvo» udovoljilo jednoj prijeko potrebi, jer je tolikim našim djevojkama i mladićima omogućilo solidno stručno obrazovanje i osiguralo im budućnost. Mnoge su polaznice već preko školske godine dobile namještenje kod raznih zavoda, a neke će sada, poslije svršetka tečaja dobiti mjesto.

Poštanske vijesti.

Poštanski paketni saobraćaj iz austro-ugarskog zaposjednutog područja Srbije.

Počevši od 21. juna 1917. dopušteno je slati obične pakete do 5 kg. težine i pouzecem do 1000 kr. iz c. i k. zaposjednutog područja Srbije u Austriju. Ne može se zahtijevati povratnicu, dostavu na vlastite ruke, hitnu dostavu, postupak opsežnosti (Spergut) ni dostavu prostu od pristojbina (postupak frankovne cedulje).

Nije dopušteno brisati ili smanjiti pouzetni iznos. Zabranjeno je šiljanje paketa, te sadržavaju:

a) nečisto rublja, b) iznošenih odijela u nečistom stanju, c) predmeta, koje je opasno prosljeđivati, d) oružja i municije svake vrsti, e) predmeta, što se lako pokvare, f) živih životinja, g) robe kojoj nije priključena svjedodžba izvoza prometne centrale za robu u Beogradu, h) zatvorenih ili otvorenih pisama, spisa ili drugih saopćenja, koja imaju karakter osobnog dopisivanja, te gotovine ili vrijednosnih papira. Naprotiv se mogu priložiti računi, koji sadržavaju hitne podatke za te spise.

Dozvoljeno je napisati adresu i popuniti povratnicu samo njemačkim, magjarskim i srpsko hrvatskim jezikom.

Paketi su podložni uvoznom carinskom postupku, te se stoga svakom paketu mora priložiti carinsko očitovanje sadržine.

Pristojbine su za pakete iste kao za pakete iz Ugarske i Hercegovine-Bosne.

Glede jamčenja, vrijede ista načela kao u paketnom saobraćaju iz Austrije za zaposjednuto područje Srbije.

Poštanski saobraćaj između Austrije i područja vojničke uprave u Rumunjskoj.

U saobraćaju između Austrije i područja vojničke uprave u Rumunjskoj pripuštena su pisma i poštanske dopisnice. Pošiljke moraju biti potpuno frankovane.

Pisma se moraju pređavati otvorena, i ne smiju biti dužja od četiri stranice. Ni pisma ni poštanske dopisnice ne smiju sadržavati saopćenja o vojničkim i političkim događajima. Na isti su način zabranjena saopćenja, koja bi mogla biti na štetu austrijskih interesa ili onih savezničkih vlasti. Zabranjeno je tajno pismo i ono sa znakovima te stenografijom, složiti više pisama u jedan obvoj i uporaba prikrivenih i posrednih adresa.

Natpis pisama i sama saopćenja moraju biti sastavljeni u njemačkom, magjarskom, bugarskom ili turskom jeziku.

Pošiljke valja da u adresi sadržavaju osim imena primaoca, određ. mjesto, zemaljski kotar i općinu. Nadalje moraju sadržavati bilješku: «Ueber Postüberwachungsstelle N. o 24», te ime i boravište pošiljačeva.

Ratna kuhinja u Zadru.

Primamo iz grada, 2 o. m.

Bio sam da vidim, kako djeluje ovdašnja ratna kuhinja, zasnovana vladinom pripomoću, pod upravom vrlo zaslužnog i preduzetnog gos. Ivana Bačića. Djeca obojega spola od 6. do 18. godine primaju ondje ređoviti obrok dobre hrane, koja se danomice mijenja, a djeci ispod 6. godine šalje se u F. rebelijansku školu. Ručak je gotov za 11 sati, a primaju se upisani, uz legitimaciju, sve do 2 sata poslije podne. Kroz to vrijeme žurbom mravih povorka dolaze i odlaze mladi učesnici ratne trepeze u ukupnom broju do 2000, a buđno i bližljivo oko gos. Babića dovoljno je, da uzdrži divni red, koji tu vlada. Kad se promislili na silne poteškoće koje se imaju svađati za nabavljanje hrane u sadanje doba i na posvećajne pomankanje predmeta nužnih za osnovanje takog preduzeća, gdje se za samo kuhinjsko posugje potrošilo do 15.000 kruna, čovjek se uprav snebiva, pa ne može došta da se nauđi, kako je mogao gospođin Babić ostvariti i srediti tako zgodno ovu eminentno humanitarni i kršćansku ustanovu. Srce samilosno na trpne ljudske i neumorne u radu jesu one sile, kojima je on znao svađati sve poteškoće i zapreke, koje mu bijahu na putu. Bog ga poživio!

Poštanski paketi za ratne zarobljenike u Rusiji.

Središnjem popisnom uredu za ratne zarobljenike (Zentral-Nachweise-Büro, Auskunftstelle für Kriegsgefangene, Wien, I., Brandstätte 9.) uspjelo je pomoću danske kr. vlade i danskog Crvenog križa, da našem općinstvu pruži dobru prigodu kako bi naše zarobljenike u Rusiji, u prvom redu svoje rođjake, opskrbilo životnim namirnicama najpreče potrebe.

U tu je svrhu spomenuti uređ obezbijedio sebi u Danskoj veće količine živeža, naročito mljeka i svinjskog mesa (slanine) da ih se mogne, na njegovu

uputu, poslati u malim paketima našim ratnim zarobljenicima u Rusiji.

Da se manipulacija ovog prometa olakša te da se zanimanom općinstvu pruži dostatan izbor raspoloživog espapa sastavljeno je 6 vrsti pošiljaka, kojih se valja držati pri narudžbi. Ti su:

Paket vrsta I. sadržina: 3 kutije svaka od 1 kilogr. kondensiranog mljeka, cijena kr. 16.50;

Paket vrsta II. sadržina: 2 kutije od 1 kgr. svaka debelog svinjskog mesa, cijena kr. 25.50;

Paket vrsta III. sadržina: 1 kutija debelog svinjskog mesa od 1 kgr. i 1 kutija kondensiranog mljeka od 1 kgr. cijena kr. 18;

Paket vrsta IV. sadržina: 1 kutija od 1 kgr. kondensiranog mljeka, 1 kutija od 1 kgr. debelog svinjskog mesa, 1 kutija od 1 kgr. govedine, 1 kutija od 1/2 kg. međa, cijena kr. 36;

Paket vrsta V. sadržina: duhan za lulu i jedna lula, cijena kr. 12;

Paket vrsta VI. sadržina: cigare i cigarete, cijena kr. 36.

Jestiva spakovana su u dobro zatvorenim kutijama, tako da je isključen svaki kvar. Cijene navedene — razumije se u austrijskoj valuti — vrijede samo za naredni mjesec.

Način kako da se narudžba obavi. Narudžbe se imadu prijaviti kod pokrajinskog pripomoćnog društva Crvenoga križa u Zadru, kojemu će se u isto vrijeme otposlati i dotični iznos. Narudžba nek se izvrši putem dopisne karte, a u njoj ima se navesti: 1. Ime pošiljača i njegova adresa, 2. Tačna adresa ratnog zarobljenika (ime, prezime, regimenta kojoj je pripadao, mjesto gdje je interniran, gubernija), 3. Vrstu paketa.

Svakako treba sa svom sigurnošću poznavati sadašnju adresu zarobljenika, jer kad ovaj nebi bio zatečen u naznačenom mjestu u času kad bude stigao paket, pošiljka se nebi dalje prosljeđivala, već bi ona išla u korist drugih potrebitih ratnih zarobljenika, koji su u naznačenom taboru.

Neka se zanimamo općinstvo što prije i obilnije koristi ovom izvanrednom prilikom da svojim rođjacima pošalje ovakav dar, pošto nije stavno, koliko će ostati u kreposti dozvola kr. danske vlade, da se u tu svrhu izvoze životne namirnice.

Osim rođbine zarobljenika mogu se gori naznačenim načinom šiljanja poslužiti i njihovi prijatelji, kao i društva, općine, dobrotvori i t. d., koji bi željeli da stanovitim ratnim zarobljenicima pošalju svoj darak.

«Skrb za dalmatinsku mladež».

Dobrovoljni prinosi.

Zadar: Nj. Pr. gospođa Ana grofica Attems-Heiligenkreuz kr. 1000.

Sibenik: Jadranska Banka podružnica 100 — Stojčić Marko 100 — Jadranska Cvijeta 100 — Šare Stipe 50 — Societa Operaia 25 — Terzanovič Pio 25 — Bolteri Ema 20 — Rossi N. 20 — Kulčić Marija 20 — de Saraca Milica 10 — Kurajica Čma 10 — Luger Milka 10 — Rabadan Marica 10 — Šupuk Č. 10 — Bačić Ana 4.

Split: Bulat Elisa 20 — Nagy Stjepan č. i k. major 20 — Stražičić Antun 10.

Knin: Općina (zaklada za udovice i siročad poginulih vojnika «M. Grof Attems-Heiligenkreuz») 100 — Maselle J. 25 — Borović Marica i Tode 20.

Imotski: Vučemilović Dariaha 100 — Milinović Ljubica 20 — Semiz Milena 20 — Vlajčić Petrica Jove 10.

Vis: Topić Ruža 40 — Topić Jurko 30 — Topić Zorka 25.

Drnšć: Skelin Mina 20 — Skelin Ivan 20. Korčula: Obitelj Iva Foretić pok. Dinka 20. Blato: Smerčinich Lidia 20.

Kuna: Seoska Blagajna 50. Hvar: Stolni kaptol 200.

Jelsa: Župna crkva 50 — Gabelić Don Vicko župnik 20 — Carić Vinka 20 — Gamulin Nina 10.

Starigrad: Samostan Domenikanaca 20. Vrboska: Seoska Blagajna 50.

Pučićke: Grego Franjo 5. Bogomolje: Lušić-Ruđan Pavica učiteljica 10 — Zanata Anna maestra 10.

Nunić: Ivanković Don Frane župnik 20. Metković: Martinolić Marijan 10.

Ukupno sa pređašnjim popisom kr. 145.925.—.

VI. Ratni zajam.

IV. iskaz upisivača VI. austrijskog ratnog zajma kod Jadranske Banke.

Petar Šegarić, pok. Jakova kr. 1100 — Jakovića Kresoja žena Grgo 100 — Maša Gospić žena Marka 400 — Tomica Ivković žena Antina 100 — Anica Ivković žena Jandrije 400 — Marija Škara žena Cvitkova 100 — Grgica Škara žena Šime 200 — Stoja Brčić žena Barina 400 — Mate Salam p. Ivana 200 — Marija Ivković ž. Josina 400 — Šimica Ivković p. Frane 600 — Ivka Bačić žena Stojana 100 — Tomica Perica žena Šime 200 — Kata Dražina žena Marka 100 — Marica Ražov pk. Jure 50 — Eva Škara žena Bože 200 — Stipan Ivković p. Mijata 1000 — Anica Brčić žena Jandre 50 — Kata Gospić ud. pk. Jandre 100 — Ante Bilaver p. Marka 200 — Barica Škara ud. pok. Mijata 400 — Petar Brčić pk. Nikole 50 — Tereza Gospić žena Matina 200 — Pavica Gurlica ud. pok. Šime 50 — Ika Ražov ud. pk. Mate 400, svi iz Škabrnja — Pavao Viđuk pk. Ante Zemunik 900 — Mitar Šare p. Blaja Galovac 800 — Nikola Rogić p. Mile Zemunik 100 — Bara Bučić p. Pere Prkos-Škabrnje 200 — Grgica Prendija ud. p. Marka Zemunik 300 — Niko Anzulović Zadar 1000 — Dobrotvorno Društvo hrv. gos. Zadar 1000 — Mate Vršić p. Nikole Arbanasi 100 — Josip Sasso profesor Zadar 100 — Hrvatska Pučka Sredionica Zadar 36250 — Vjekoslav Maltež Nikin Galovac 100 — Pera Kovačević žena Dušana Zemunik 100 — Ljubica Pupovac ž. Jurina Biljane Dolnje 50 — Božica Bogunović Trifunova Biljane Dolnje 50 — Milica Drača Glišina Biljane Dolnje 50 — Mara ud. Taraš pk. Marka Smilčić 50 — Ivana Radović Smilčić 200 — Marija ž. Spire Graovca Smilčić 50 — Hrvatska Pučka Sted. Zadar 5600 — Maica Cvica žena Marka Biograd 200 — Lakić Bogdan Kašić 50 — Dušan Radmanović p. Dijona Kašić 50 — Sava Kožul, trgovac Islam Grčki 200 — Mitar Drča Kašić 50 — Jakić Pavao Stanišin Islam Grčki 100 — Tanasija Arčaba Kašić 50 — Don Nikola Široković 100 — Župska Crkva sv. Mihovila 100 — Vojska crkva Isusa 200 — Marica Peroš Ivanova 100 — Grgica ud. Radović 400 — Modrić

Ivan p. Ši...
— Milić M...
Mate 1000...
dan Jure...
pić Stipan...
Perković I...
žena Bože...
— Perinić...
Ante Bušić...
ljetje-Dukić...
Papić Bože...
kr. 64.200...
juna 1917...
Pre...
Dukić (M...
200 — Bo...
(Marija Žer...
1000 — V...
pk. Jakova...
pk. Lovre...
Papić Ivan...
žena Ivana...
— Predvođ...
— Sali N...
(Melentije...
Zaklada z...
1000 — Z...
lim na pol...
z. Blaža 20...
Kyucil ad...
Ante Jurli...
Doležal u...
200 — (M...
Mikulić To...
100 — An...
Josip Bog...
200 — Di...
Pelarić cr...
100 — Mil...
— Općinski...
— Jelić An...
200 svi iz...
1000 — M...
Crkov. Sv...
svi iz Filip...
— Cavka...
Marinović...
lica 100 —...
(Mikulić Ili...
Gjuka z. A...
Barica z. A...
— Mitrović...
Petra 700...
vić Marko...
— (Mitrovi...
Paško, Bio...
50 — Ang...
— Marija J...
rina pk. T...
— Kata P...
Šare 1000...
dja ud. pk...
šan Nikin...
dar 1000...
600 — Šim...
ko Kancović...
Zemunik 5...
Nikanor R...
Marko Cos...
50 — Mile...
Jovana 50...
Grčkog —...
renta Radi...
50 — Gjur...
nović pk. I...
pk. Jakova...
Drča Milija...
— Arčaba...
pk. Spasen...
Knežević...
pno kr. 48...
do danas...
Pr...
Drijavljeni...
od...
Boleš...
Boginje...
Differij...
Djeg. tif...
Srdobol...
Trbušni...
* Odnose...
Associazi...
A fav...
fani di soc...
Per o...
Antonelli...
Per o...
Marčić, dai...
fam. G. Z...
Tocij cor...
Per o...
ved-a Bött...
cor. 1, Giu...
cor. 1, fam...
carob Lazz...
Per o...
Dominis, d...
nedetti e...
Polich cor.

m ratnim za-
olakša te da
tan izbor ra-
rsti pošiljaka,
su:

e svaka od 1
r. 16.50;
je od 1 kgr.
kr. 25.50;
debelog svinj-
ranog mljeka

ija od 1 kgr.
kgr. debelog
edine, 1 kutija

ca lulu i jedna
i cigarete, ci-

tvorenim ku-
Cijene nave-
- vrijeme

Naruđbe
pripomoćnog
enu će se u
Naruđba nek
j ima se na-
2. Tačna
ne, regimenta
an, gubernija).

ću poznavati
ovaj nebi bio
kad bude sti-
jedila, već bi
njih zaroblje-

o prije i obi-
tom da svojim
stavno, ko-
anske vlade,
nice.

se gori na-
jihovi prija-
i t. d., koji bi
cima pošalju

lež ».

bica Attems-

znica 100 —
100 — Šare
zanovih Pio
Kulić Marija
Ema 10 —
Šupuk E. 10

jevan č. i k.

si siročad (po-
kreuz») 100
Tode 20.
— Milinović
lajić Petrica

30 — Topić

ivan 20.
Dinka 20.

Don Vicko
in Nina 10.
ca 20.

iteljica 10 —

nik 20.

r. 145.925.—

og zajma

o — Jakovi-
Gospić žena
ntina 100 —
arija Škara
a Sime 200
ate Salam p.
00 — Simi-
žena Stojana
— Kata Dra-
pk. Jure 50
n Ivković p.
50 — Kata
ver p. Marka
00 — Petar
žena Matina
— Ika Ra-
— Pavao
Šare p. Blaja
emunik 100
00 — Grgi-
— Niko An-
drušivo hrv.
le Arbanasi
— Hrvatska
slav (Maltež
ena Dušana
rina Biljane
ova Biljane
jane Dolnje
50 — Iva-
pire Graov-
Zadar 5600
0 — Lakić
p. Dijona
Grčki 200 —
anišin Islam
— Don Ni-
sv. Mihovila
arica Peroš
— Modrić

Ivan p. Šime 100 — Rodoljubac Luka p. Luke 100
— Milić Marija žena Ive 800 — Maraš Tome pok.
Mate 1000 — Milić Marija žena Jandre 700 — Jor-
dan Jure 400 — Utković Ika žena Jose 200 — Pa-
pić Stipan 400 — Maraš Matija žena Pave 300 —
Perković Lucija žena Bože 1000 — Perinić Matija
žena Bože 400 — Predovan ud. Luce p. Krsta 200
— Perinić Matija žena Vice 500 — Lucija ud. pok.
Ante Bušljete-Dukić 1000 — Kata žena Ivana Buš-
ljete-Dukić 1000 — Predovan Mate p. Jose 200 —
Papić Božo pk. Marka 200 svi iz Vrsi. — Ukupno
kr. 64.200 — III. iskaz kr. 104.200 — Stanje dne 18.
juna 1917 kr. 168.400.

V. i s k a z.

Predovan Pavica, pk. Ante kr. 200 — Bušljeta
Dukić (Mate Simin 600 — Maraš Mare žena Mijata
200 — Božić Simica žena Bože 400 — Sikić Čočić
(Marija žena Ante 400 — Perinić Matija p. Mijata
1000 — Vukić Marko pk. Filipa 200 — Maraš Mijat
pk. Jakova 700 — Čošić Marko 200 — Perinić Božo
pk. Lovre 400 — Predovan Mate pk. Ante 400 —
Papić Ivan i Ante p. Jakova 1000 — Papić Mara
žena Ivana 400 — Papić ud. (Marija p. Jakova 100
— Predovan Mijo i Josu p. Jandrije 200 svi iz Vrsi
— Saii N. N. 500 — N. N. 500 — P. N. 500 —
(Melentije Drača p. Mile Islam Grčki 50 — Biograd
Zaklada za udovice i siročad vojnika pog. u ratu
1000 — Zaklada Podignuće spomenika junacim pa-
lim na polju Slave 1000 — Vrgada Arapović Marija
ž. Blaža 200 — Rastić Marija ž. Josina 200 — Ivan
Kyuć administr. u miru Horni Stepanec 1100 —
Ante Jurina nadg. mljek, Biograd 100 — Valentin
Doležal upravitelj c. k. demanija u Biogradu
200 — Mitrović Tomica žena Ilije, Raštane 200 —
Mikulić Tome, Raštane 200 — Mikulić Ilija, Raštane
100 — Ante Barbaroša p. Jakova, Filipjakov 200 —
Josip Bogdanović op. upr. 200 — Paško Dominis
200 — Dimitrije Seat 50 — Andre Seat 100 — Roko
Pelarić p. Tome 100 — Ivan Pelarić p. Tome
100 — Milan Strpić p. Ante 200 — Jere Strpić 200
— Općinska Stedionica 11.000 — Tome Lukačić 100
— Jelić Ante pk. Sime 200 — Lukačić Ivo pk. Ante
200 svi iz Biograda — Morović Zorka žena Bepa
1000 — Milat Ambroz 1000 — Karamarko 400 —
Crkov. Sv. Mihovila 1000 — Barbaroša Ante 300
svi iz Filipjakova — Milošević Božo, Biograd 200
— Caska Stjepan 600 — Ikić Luka 1300 —
Marinović Stoja žena Nike 1000 — Ninčević Mi-
lica 100 — Ninčević Grgo Josin 1000 svi iz Gorica —
Mikulić Ilija 200 — Mikulić Tome 600 — Marinović
Gjuka ž. Mate 100 — Mitrović Mile 1200 — Kuneš
Barica ž. Andre 700 — Mitrović Luka pk. Mije 2000
— Mitrović Ilija pk. Juke 1600 — Mitrović (Marta ž.
Petra 700 — Mitrović Tomica ž. Ilije 400 — Mitro-
vić Marko Ilijin 200 — Mitrović Simica ž. Vice 400
— Mitrović Nikola 1000 svi iz Raštane — Dominis
Paško, Biograd 200 — Soka Višić žena Šime, Kašić
50 — Angjelija Škorić Stevanova, Biljane Dolnje 50
— Marija Simurina žena Frane 800 — Frane Simu-
rina pk. Tome 800 — Jurka Pinčić ud. pk. Mate 50
— Kata Perić žena Marka 500 — Stoja žena Ante
Šare 1000 — Marko Zilić pk. Jure 50 — Marta Pren-
dja ud. pk. Sime 50, svi iz Zemunika — Cirjak Du-
šan Nikin, Raštane 100 — Kopanić (Milković, Za-
dar 1000 — Frano Gašpić c. k. natporučnik, Mostar
600 — Šime Pinčić pk. Krste, Zemunik 1000 — Mir-
ko Kantoci, Zadar 500 — Marija Vlasinović ž. Grgo,
Zemunik 50 — Crkva sv. Ilije, Kašić 300 — Prof.
Nikanor Raketić 100 — Milica ud. Sinobađ 100 —
Marko Coso pk. Gliše 50 — Vaso Drača pk. Nikole
50 — Mile Lakić pk. Mije 50 — Vasilj Kožulj pk.
Jovana 50 — Pop Mirko Sinobađ 100, svi iz Islama
Grčkog — Marko Parenta p. Gjure 100 — Dmitar Pa-
renta Rađina 100 — Milica Parenta ud. pk. Damjana
50 — Gjuro Parenta pk. Petra 50 — Simo Cvjeta-
nović pk. Petra 50, svi iz Islama Lat. — Drača Petar
pk. Jakova 50 — Drača Dimitar pk. Jakova 50 —
Drača Milija Mirkova 50 — Arčaba Obrad pk. Ilije 50
— Arčaba Tanasija pk. Gjure 50 — Lakić Vladimir
pk. Spasenije 50 — Požder (Marko pk. Čire 50 —
Knežević Čiro pk. Gjure 50, svi iz Kašića — ukup-
no kr. 48.700 — zaonji iskaz kr. 168.400 — ukupno
do danas kr. 217.100.

Pretnosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi pretnosnih bolesti u sedmic
od 10. lipnja 1917. do 16. lipnja 1917.

Bolest	Dol. kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Benkovac	Obrovac	4	—
"	Dubrovnik	Ston	1	—
Difterija	Imotski	Imotski	3	—
"	Split	K. Sućurac	—	1
"	"	Trogir	8	—
"	Šibenik	Šibenik	2	—
"	Zadar	Zadar	1	1
Djeg. tifus	Kotor	Đastrovčić	1	*
Srdobolja	Imotski	Imotski	1	—
"	Kotor	Tivat	1	—
"	Šibenik	Šibenik	1	—
Trbušni tif	Knin	Knin	2	—
"	Kotor	Ercegnovi	1	*
"	"	Kotor	2	*
"	Kotor	Tivat	1	*
"	Šibenik	Šibenik	1	—

* Odnose se na vojničke osobe.

Associazione di soccorso d'impiegati dello Stato della Dalmazia.

A favore del fondo intangibile «Sussidi ad orfani di soci», sono pervenute le seguenti oblazioni:
Per onorare la memoria della def. Antonia Antonelli, dalla famiglia Filipp cor. 1.
Per onorare la memoria della def. Amalia Marčić, dai signori S. E. Luigi de Beneđeti cor. 5, fam. G. Zurich cor. 1, Vicko Montani cor. 2, Lujko Tocilj cor. 2, Stjepo Messmer cor. 2.
Per onorare la memoria della def. Giuseppina ved. a Böttner, dai signori Arturo Gilarđi & figlio cor. 1, Giuseppe Berčić cor. 1, Maria ved. Haračić cor. 1, fam. Zurich cor. 1, fam. Hanisch cor. 1, Riccardo Lazzarini cor. 1, Antonio Less cor. 1.
Per onorare la memoria della def. Angiolina Dominis, dalle L. L. E. E. Luigi e Caterina de Beneđeti e sig.na Maria Frari cor. 15, sig.re sorelle Polich cor. 2.

Per onorare la memoria del def. sig. Girolamo Svorinčić, dalla sig.a Giovanna ved. Negri cor. 1.
Per onorare la memoria del def. sig. Ferdinando Cicin, dai sig.ri Giuseppe Berčić cor. 2, Emma de de Zanchi cor. 1.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

CAREVINSKO VIJEĆE.

Zastupnička Kuća.

BEČ, 3. Na početku sjednice ministar pred-
sjednik v. Seidler pročitao je prethodni autograf o
amnistiji. (Zivahno odulje odobravanje i pljeskanje
na desnicu; zivahno, odulje prigovaranje, upadanje
i buka na strani njemačkih radikalaca; prosvjedo-
vanje na desnicu.)

Kuća prelazi na dnevni red i zapodijeva ras-
pravu o izvještajima upogled cesarskih naredaba
o porotničkim sudovima i o privremenom potčin-
javanju civilnih osoba vojnoj sudbenosti.

Kako se glasa, pročelnika je konferencija
odlučila da izbore u delegacije odloži do saziva
delegacija.

BEČ, 3. Za rasprave izvještaja ustavnog od-
bora o ukidanju naredaba upogled obustavljanja
porotničkih sudova i potčinjavanju civilnih osoba
vojnim sudovima.

Upravljač ministarstva, vit. Schauer izvjavljuje, da
se ne može upuštati u političku stranu tog pitanja,
budući da sadanja vlada ne preuzimlje odgovor-
nosti za izdane cesarske naredbe, dok se u stvari
samoj slaže s odborom u toliko, što i ona želi da
čim je prije moguće redoviti sudovi preuzmu svoju
djelatnost. (Zivahno odobravanje). Ali tehnički
razlozi i saobraćajne prilike taku su, da su stan-
ovita ograničavanja neizbježna. Stoga ministar
moli Kuću, da prizna razloge praktične nužde i
da pristane na ukidanje ratnih mjera koje odgo-
vara realnim prilikama.

Za rasprave svi su se govornici ulagali za
to, da se odbije odobravanje naredaba, što su na
raspravi.

Pernerstorfer, njemački socijalni demokrat,
kaže: Ono čim danas Prijesto može da sjaje,
ne može biti nego pomirljivost, pravednost, ljubav
k istini, politička uvjagavnost u sve nužde, osobito
u demokratske nužde našeg vremena. Kad se tak-
kav Vlada pojavi, mi, socijalni demokrati koji iz
načela republikanski osjećamo, ne ustručavamo
se priznati ga. Priznajemo, da je naredba o am-
nistiji lijepo djelo. Stoga i žalimo, što su se digli
glasovi protiv amnistije. (Zivahno odobravanje).
Mi njemački socijalni demokrati hoćemo da nar-
odi i države složno žive, hoćemo da mržnje pre-
stanu.

Rusin Dnistriansky i Slovenac Benković
izriču zahvalnost svoje stranke za česarevo djelo
milosti, kojim se mnoga nepravda popravila.

Lodgman, Nijemac, naglašava nuždu, da
zavlada potpuna ustavnost, jer mir i red mogu se
u ovu državu povratiti, samo kad se bude postu-
palo po ustavu priznatom od svih naroda.

Naredna sjednica sutra.
Pročelnik češkog udruženja Stanek moli mi-
nistra predsjednika, da bude pred Cesarem tuma-
čem zahvalnosti češkog udruženja za amnistiju. I
jugoslavenski klub odlučio je izraziti Cesaru zahval-
nost i radovanje prigodom amnistije.

U odborima.

BEČ, 2. U odboru za pravdu Stoelzel je pre-
dložio nek se vlada pozove, da prikaže Kući za-
konsku osnovu o općem blaženju propisa vojnog
kaznenog zakona.

Upravljač ministarstva za zemaljsku obranu
Czapp izvjavio je, da prima Stoelzelov, prijedlog sa
živim zadovoljstvom, te da će svakako nastojati,
da ga u što kraće vrijeme izvede.

Odbor za opskrbne pripomoći složio se upo-
gled osnovnih načela za opskrbne pripomoći.

U ugarskoj zastupničkoj Kući.

BUDIMPEŠTA, 3. Zastupnička je Kuća iz-
brala dosadnjeg potpredsjednika Szasza (Tiszine
stranke) za predsjednika. Zatim se pročitalo pre-
višnje ručno pismo, kojim se četvrto zasjedanje
parlamentava zatvara, a peto se za sutra sazivlje.
Naredna je sjednica sutra. Na dnevnom redu iz-
bor potpredsjednika.

RAT.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.
BEČ, 3. Službeno se javlja:
«3. jula 1917»

Istočno bojište:

Na Stochodu, istočno, oslabiji su napadi od-
bijeni. Južno od Zborova uspelo je neprijatelju,
da ulaganjem vrlo nadmoćnih snaga, potisne je-
dan ograničeni dio naše fronte u pripremljenu
poziciju straga. Tamo su austro-ugarske čete u
teškim požrtvovnim bojevima, samo korak po ko-
rak uzmičući, omogućile da priuče stupe u ak-
ciju i uspostavle situaciju i razmjere snaga. Daljih
napada nije tu više bilo. Kod Koniuchyja više je
jakih zagona krvavo odbijeno. U prostoru kod Br-
zezanjaja Rusi su radi dosadašnjih neuspjeha i
vrlo velikih gubitaka prinuđeni da miruju.

Talijansko bojište:

Odjelci honvedskih pukovnija br. 20 i 31 u-
zeli su kod Kostonjevice neprijateljsku prednju pozi-
ciju i izmijeli 2 oficira, 270 ljudi i 2 mitraljeze.

Jugo-istočno bojište:

Nije bilo nikakvih događaja.
Duglavica generalnog štaba.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stana.
BERLIN, 3. Wolff Bureau javlja:
Veliki glavni stan 3. jula 1917:
Zapadno bojište:
Zagoni u engleske linije sjeverno od konala
La Bassée, zapadno od Lensa i kod Bullecourta

postigoše dobrih izvidničkih rezultata. Kod Hargi-
court sjevero-zapadno od St. Quentin, uspješan
okraj izmeguju straža. Iznoviči pokušaj Francuza
da preotmu zemljište na visoravni La Borelle i na
zapadnoj obali Meuse propali su sa znatnim gu-
bicima.

Istočno bojište:

Izuzevši istočnu Galiciju, borbeno je djelat-
nost porasla samo kod Rige i Smorgona.
Drvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Sinoćnji izvještaji njemačkog ratnog stana.
BERLIN, 3. Večernji izvještaj. Na zapadu
ništa osobito. Na istoku živahan boj vatrom od
Stochoda do Narajovke. Bilo je novih jakih ruskih
napada samo kod Brzezanjaja; propadoše sa zna-
tnim gubicima.

Izvještaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 3. Izvještaj generalnog štaba, 1 jula.
Fronta u Maćedoniji:
U okolici Moglene neprijateljski izvidnički
odjelci bjehu odbijeni. Kod Altsakmahle neprija-
teljski bataljon pokušao zakročiti naprijed, ali je
vatrom odbijen. Na ostaloj fronti artilerijska vatra.

SOFIJA, 3. Izvještaj generalnog štaba, 2 jula:

Maćedonska fronta:
Na svojoj fronti slaba artilerijska vatra. Na do-
njoj Strumi okršaji izmeguju stražarnih odjeljaka.
Poslije artilerijske pripreme neprijateljski izvidnički
odjelci, opskrbljeni mitraljezima, otišnuše se prema
selu Hamatara, ali ih vatra naših pomaknutih
straža potisnu. Druzi izvidnički odjeljak protjeran
je kod sela Ćimnahle.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

L' amnistia.

VIENNA, 3. L'odierna «Wiener Zeitung» pu-
blica il seguente sovrano autografo:

Caro cavaliere de Seidler!

È Mia incrollabile volontà di esercitare i di-
ritti ed i doveri a Me dalla divina Provvidenza
affidati, in modo che lo abbia a porre le basi di
un prospero e benefico sviluppo di tutti i Miei
popoli.

Alla politica di odio e di rappresaglia, che
alimentata da oscure circostanze scatenò questa
guerra mondiale, dovrò, finita questa, subentrare
in tutti i rapporti e dovunque una politica di con-
ciliazione. Questo spirito deve prevalere anche
nell' interno dello Stato. Qui bisogna con coraggio
ed avvedimento e con reciproco spirito di concilia-
zione soddisfare i desideri dei popoli.

In questo segnacolo di conciliazione lo voglio,
col potente aiuto di Dio, esercitare i Miei doveri
di reggente e voglio per il primo battere la via di
una mite indulgenza, voglio su tutti quei deplora-
voli errori politici, avvenuti durante la guerra e che
condussero a persecuzioni penali, stendere il velo
dell' oblio.

lo condono alle persone che furono condan-
nate da un tribunale civile o militare le pene loro
inflitte per le seguenti azioni punibili, commesse
nei rapporti civili: Alto tradimento (§§ 58-62 cod.
pen.), offesa alla maestà sovrana (§ 64 cod. pen.),
offesa a membri della Casa imperiale (§ 66 cod.
pen.), sollevazione (§§ 68-72), ribellione (§§ 73-75),
azione violenta contro un' adunanza convocata dal
Governo per trattare di affari pubblici, contro un
tribunale od altra pubblica autorità (§§ 76, 77, 80),
inoltre le azioni punibili contemplate dagli articoli
I, II, e IX., della legge 17 dicembre 1862 (B. L. I.
N.º 8 anno 1863) ed aiuto prestato in uno dei cri-
mini indicati (§§ 211-219).

lo voglio, ove la condanna fosse seguita non
soltanto per una delle azioni penali indicate, con-
donare la pena qualora le altre azioni penali siano
o relativamente di poco momento od abbiano un
carattere prevalentemente politico.

Ove il procedimento penale non sia ancora
passato in giudicato, dispongo la sospensione ed
il troncamento del processo, qualora esso sia stato
avviato soltanto per le azioni punibili indicate in
principio.

Da questa grazia devono tuttavia essere escluse
tutte le persone che si sono sottratte alla perse-
cuzione colla fuga all' estero, che sono passate al
nemico o che, dopo lo scoppio della guerra, non
hanno fatto ritorno nella Monarchia.

Assieme alla pena condono l' incapacità a con-
seguire diritti, posti e poteri, subentrata in forza
delle prescrizioni di legge quale conseguenza della
condanna, nonché la perdita del diritto elettorale
e dell' eleggibilità in corpi pubblici.

lo attendo con fiducia che tutti i Miei popoli
seguedo l' esempio, dato con Mia viva soddisfa-
zione particolarmente dai Tedeschi e dai loro rap-
presentanti col loro contegno moderato, proficuo
agli interessi dello Stato, anche nelle più recenti
discussioni parlamentari, si troveranno uniti nel
lavoro comune per la soluzione di tutti quei grandi
compiti che ci impendono sul limitare di un' era
nuova, per sanare le ferite inferte dalla guerra e
per un nuovo ordinamento delle cose.

Del respingimento dell' ultima offensiva sul
fronte sud-occidentale del Mio esercito, felicemente
riuscito, mercè l' incrollabile contegno dei Miei
valorosi bravi soldati, credo di non potere meglio
sciogliere il Mio debito di gratitudine alla Provvi-
denza, infinitamente elemente, ed ai Miei popoli
che con questo atto di grazia.

lo scelgo per ciò la giornata d' oggi, in cui il
figlio Mio primogenito, teneramente diletto, dona-
tomi dalla divina grazia, festeggia il nome del suo
santo protettore.

Così la mano di un bambino, chiamato a
reggere un giorno le sorti dei Miei popoli, ricon-
duce alla Patria i traviati.

Laxenburg, 2/7 1917.

Carlo m. p.

Seidler m. p.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 3. Si annuncia ufficialmente:
«3 luglio 1917.

Teatro della guerra orientale.

Sullo Stochod, ad est, attacchi più deboli fu-
rono respinti. A sud di Zborow riesci al nemico,
mercè l' impiego di forze di granlunga soverchianti,
di comprimere indietro, in una retroposizione pre-
ventivamente apprestata, un tratto limitato del no-
stro fronte. In aspri combattimenti, pieni di sacrifi-
ci, le truppe austro-ungariche, ripiegando passo
a passo sotto la pressione prevalente, resero possi-
bile l' intervento di riserve per ristabilire la situ-
azione e la proporzione delle forze. Qui non se-
guirono ulteriori attacchi. Presso Konjuchy pa-
recchie punte vigorose furono sanguinosamente
respinte. Nella zona presso Brzezanjaja i Russi fu-
rono costretti dagli insuccessi fin qui avuti e dalle
perdite assai forti ad una pausa nei combatti-
menti.

Teatro della guerra italiano:

Riparti di reggimenti degli Honved nr. 20 e
31 hanno preso presso Kostonjevia un' avanpo-
sizione nemica. Ne trassero 2 ufficiali, 270 uomini
e 2 mitragliatrici.

Teatro della guerra sud-orientale:

Nessun avvenimento.

Il capo dello stato maggiore generale.

BERLINO, 3. Il Wolff-Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 3 luglio 1917.

Teatro della guerra occidentale:

Dunte contro le linee inglesi a nord del ca-
nale di La Bassée, ad ovest di Lens e presso Bul-
lecourt ebbero buoni risultati di ricognizione.
Presso Hargicourt a nord-ovest di St. Quentin fa-
zioni di sentinelle, coronate di successo. Nuovi
tentativi francesi di riconquista sull' altipiano di
La Borelle e sulla riva occidentale della Mosa
fallirono ricchi di perdite.

Teatro della guerra orientale.

Meno che nella Galizia orientale, vi fu sol-
tanto presso Riga e Smorgon un' attività comba-
tativa intensificata.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

Natječajni Oglas.

Za gospodarsko imanje u blizini Zadra traži se
oženjeni nadglednik, koji se razumjeva u gojenju po-
vrća, voćarstvu, radnjam oko sijena, upravljanjem
konja i t. d.

Nadglednik će uživati stan, mjesečnu platu, tro-
mjesečni doplatak za drvo i mljeko, povrće za kućnu
potrebu a nakon jematve i vino za obitelj.
Tko želi natjecati se na ovo mjesto, a mogu
se prijaviti i umirovljeni podčasnici c. k. žandar-
marije, namještenici finansijske straže odnosno ratni
invalidi, neka prikaže najdalje do 15 srpnja t. g.
svoju prijavu Uredništvu «Smotre Dalmatinske» pod
slovima «A. B. Zadar» pridruživši prijavi prepis svje-
dočaba vrhu dosadašnje službe odnosno naznačivši
shodne reference.

Uzeti će se u obzir jedino ozbiljna, poštena i
radišna osoba, koja bi se drage volje posvetila go-
spodarskim radnjama te zastupala duševno vlasnika
imanja.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namješništva.

JAVNA ZAHVALA.

U našim teško ožalošćenim srcima čutimo
svetu dužnost, da izrazimo našu duboku zahval-
nost svim onima, koji nas se bilo brzojavno, bilo
pismeno ili na riječ sjetih se u velikoj tuži nad pre-
ranom smrću našega miloga i nikad zaboravljenog
supruga, dotično brata

Stjepana Čelara

činovnika ratnoga žitnoga zavoda
i pokrajinskog ureda za krmu u Zadru.

Osobitu hvalu i našu harnost izrazujemo nje-
govim kolegama g. Josipu Tebaldu i g. Marku Lukiću,
koji su nas u ovim nemilim časovima tješili i bili
u svemu pri ruci, te položili vijence i bratski se
zauzeli, da sproved našega miloga pokojnika ispane
što ljepše.

Našu hvalu dugujemo podružnici ratnog žitnog
zavoda, pokrajinskom uredu za krmu i Zadružnom
Savezu, te činovnicima Ispostave Zadružnog Saveza
na položenim lijepim vijencima.

Takogjer osobita hvala cijenjenim obiteljima
Flärer, Jakšić i Schwarz, koje su nam i ovom zgodom
pru

Ratni invalid se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Prednost imaju praktični vinogradari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid traži se za privremeno uzničkog nadziratelja kod č. k. zemaljskog suda u Zadru. Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odijelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

„BLANKA“ Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosa svota.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

Po previšnjem ovlaštenju Nj. e. i k. A. Veličanstva **Dietro autorizzazione Sovrana di S. M. J. e R. Apostolica**

32. c. k. Državna Lutrija
za vojničke dobrotvorne svrhe

Ova NOVČANA LUTRIJA ima: 21.146 zgotitaka u gotovu novcu u ukupnoj vrijednosti od 625.000 kruna.

Glavni zgoditak iznosi:
200.000 kruna.

Vučenje će biti javno na 26 jula 1917.

Jedna srećka stoji 4 kruna.

Srećke se nabavljaju kod odsjeka za dobrotvorne lutrije u Beču III. Vordere Zollamtsstrasse 5, u Budimpešti kod kr. ug. ravnateljstva lutrijskih dohodaka IX Zgraoa glavne carinare, u lutrijskim kolekturama, kod prodaja duhana, kod poreznih, poštanskih, brzojavnih i željezničkih ureda, kod mjenjačnica, i t. d. Osnove vučenja šalju se prodavaocima srećaka bačava.

Srećke se šalju prosto od poštarine.

Od c. k. Ravnateljstva generalne Državne lutrije
Odjel lutrije za dobrotvorne svrhe.

5-10

32. i. r. Lotteria di Stato
per scopi di beneficenza militare.

Questa LOTTERIA DI DENARO contiene 21.146 vincite in contanti nell'importo complessivo di corone 625.000.

La vincita principale importa:
200.000 corone.

L'estrazione avrà luogo pubblic. addì 26 luglio 1917.

Una cartella costa 4 corone.

Le cartelle sono d'acquistarsi nella sezione per le lotterie di beneficenza in Vienna III., Vordere Zollamtsstrasse 5, presso la r. Direzione ungherese delle rendite del lotto a Budapest IX Edificio della dogana principale, nelle collettorie del lotto, traffici tabacco, uffici d'imposte, di Poste, Telegraf, e ferrovie, cambia-valute, ecc. — Piani del giuoco gratis.

Le cartelle si spediscono senza spese.

Dall'i. r. Direzione generale delle Lotterie dello Stato.
Sezione Lotterie a scopi di beneficenza.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4¹/₂ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4¹/₂ o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro ai 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

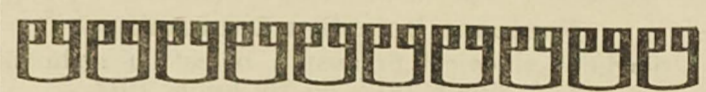
Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIATA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con scasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

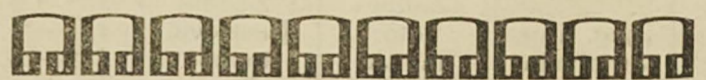

Šode kauštike

u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera
Zadar

Brzojavi: PATTIERA - Zadar.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: «Riz Abadie» l. 60/100 Kr. 10.50, Il. 100/100 Kr. 8.50. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emiliranih tablica za groblje sa i bez fotografije

— za dućane i za urede. —

Disači stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kr. 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdonom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjeguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

God. S
Cijena j...
Kr. 12.—; sa...
Na polugodište...
CAR...
BEČ, 4...
redaba o p...
porotničkih...
vojnoj prav...
Dr. K...
českog nar...
su vazda vrš...
stije ustavn...
svjetlosti za...
Dobrn...
nog udružen...
predsjednik...
primjereno...
sa nepovjer...
narod, koji...
domovini na...
dalje i bez...
čanje, kojim...
nošću, ali se...
biti rgjavo...
država nači...
Nijemci ne...
za nepregle...
Fink, u...
uvažavamo...
vladara. Mn...
Mi živo žel...
bude na sre...
budu nezah...
Biankin...
razlaganja...
Dalmacija, o...
smatrati rat...
postoje teh...
skog i zema...
Naredna...
Ivčević...
kojom se im...
luku Kotor.
U od...
BEČ, 5...
mio je vlad...
matici sa ne...
Odbor z...
o potčinjav...
prestane civi...
Utvrgjeno je...
godinu.
U odbor...
hranu minist...
mjerama što...
sadašnjim pr...
dućim mjer...
strojili naroč...
kaže, da će...
svaku teško...
Financij...
na dobit od...
moći za god...
za društva i...
10.000 kruna...
od 300.000 kr...
DON MARKO V...
KOD...
Šta ćeš...
vraćam li se...
naopako star...
i navikama, a...
kone; teško...
iz zaklonice n...
zamutiti; teš...
sagnō; malo...
vjerui, da je...
ajmeknō, kre...
desnu, izdađe...
je, neka nesta...
u njemu adeta...
Šta ima...
vrpoljske Gos...
bi članom o...
jalovicom rast...
napojili, da im...
bi ti u tren g...
vršnjaci, ali...
do Vrpoljca z...
Ne bi, v...
molimo i izgo...
oslobođi na...
onda si i ko